

Publicerad den *Värmlands Folkblad* (<http://www.vf.se>)

[Hem](#) > [Hela livet](#) > "När något är meningen är det enkelt"

”När något är meningen är det enkelt”

Kil

När Lisa Nybergs första sång blivit till var hon jätteförvånad – hon hade ju aldrig varit det minsta kreativ förut!

Nu har hon släppt två skivor och en diktbok, allt medan en svår reumatisk sjukdom haft henne i sitt grepp.

– Jag tror att kreativiteten kom just för att jag var så sjuk, säger Lisa – som med skapandets hjälp har börjat må bättre.

Bättre ja – men allt är ju relativt. Den ovanliga reumatiska sjukdomen SLE gör Lisa Nybergs liv väldigt begränsat eftersom den spridit sig i hela kroppen, inklusive hjärnan och nervsystemet. Lisa är ljus- och ljudkänslig, tappar minnet, svimmar ofta. Hon har svårt att vara i affärer, åka bil och det är uteslutet att flyga eller vistas bland mycket folk – det blir helt enkelt för många intryck för hjärnan.

Ändå är det alltså bättre nu. Tidigare kunde hon sova 17 timmar per dygn – på en bra dag! Dåliga dagar var hon inte uppe alls. Vem hade kunnat ana då att hon skulle släppa skivor, stå på scen och göra sig ett namn som vissångerska?

– Inte jag i alla fall! Innan jag blev sjuk hade jag varken skrivit eller komponerat, berättar Lisa.

Hon beskriver "sitt gamla jag" som en duktig, hårt arbetande kvinna som presterade för att duga. Det innebar bland annat juridikstudier, en forskningstjänst på Karlstads universitet, att laga egen ekologisk barnmat, vara politiskt engagerad, träna och starta föräldrakooperativ. Stora sorger, bland annat en jobbig uppväxt och förlusten av ett barn, hanterade hon genom att stänga av istället för att bearbeta.

Så när Lisa på 80-talet började få svullnader i fingrar och fötter, och andra illavarslande symptom, användes samma teknik: ju sämre hon mådde, desto mer jobbade hon. Och ju glåmigare hon såg ut, desto mer smink la hon på.

– En gång när jag fick ont och svårt att gå besökte jag vårdcentralen, lånade ett par kryckor och hoppade ut igen. Det var inget mer med det, jag har alltid varit bra på att lösa problem för stunden, säger Lisa och skrattar lite trots den allvarliga undertonen. Faktum är att hon ser sjukdomen som livets sätt att hjälpa henne på traven; att börja bearbeta allt det jobbiga. Fast det skulle dröja ganska länge innan den insikten kom. Inte ens i och med fastställandet av diagnosen 2001 insåg nämligen Lisa sina begränsningar utan fortsatte att jobba i ytterligare flera år. "Utebliven sjukdomsinsikt" menade läkarna och skrev till sist in henne på sjukhus.

Vi sitter i trädgården, dricker te och börjar prata om ännu ett exempel på "den gamla Lisa": Ellen choklad. Butiken startade hon i hemmet 2006. Klart hon inte kunde gå hemma och slå dank på grund av en sjukskrivning!

– Butiken hjälpte mig till viss del att hålla humöret uppe – men egentligen går det inte att driva en firma när man är sjuk. Trots att jag älskar choklad och kundkontakt blev det stressande och påfrestande. I dag ägnar jag den några timmar i veckan, mer går inte. Efter en chokladprovning måste jag sova i ett dygn.

Strax innan Ellen choklad startades hade Lisa emellertid börjat skriva sånger. En majdag 2005 gick hon runt och nynnade på en låt som envist klamrade sig fast i huvudet. Först när maken påpekade att han aldrig hört den förut, insåg hon att den hittats på av henne själv.

Lilla flicka blev namnet på sången som banade väg för ytterligare elva stycken kort efteråt.

– De skrevs praktiskt taget av sig själva, liksom utanför min kontroll. Musiken blev en kanal, den hjälpte mig att få utlopp för alla känslor jag burit på så länge. Jag tror att kreativiteten kom just för att jag var så dålig och sänkte garden.

Med de få gitarrackord hon kunde uppträdde sedan Lisa på Kils visfestival. Många spelningar har det blivit sedan dess och i dag ingår hon även i en konstellation tillsammans med Kerstin Hermansson och Gunnel Holmsten.

– Konstigt nog är det aldrig nervöst att uppträda. I hela mitt liv har jag förberett mig ordentligt inför föreläsningar och annat. Sången är det enda jag inte behöver förbereda mig inför. Det betyder inte att det låter bra alla gånger men musiken kommer från mitt innersta och känns därför inte skrämmande. De som ser mig uppträda har svårt att tro att jag ligger utslagen hela nästa dag, det är problemet med en sjukdom som inte syns.

Debutplattan Röd ängel släpptes 2007, efter en rad sammanträffanden. Under en besvärlig droppbehandling på Akademiska sjukhuset i Uppsala lärde Lisa känna två musiker, varav en hade spelat med Louise Hoffsten. De uppmanade henne att fortsätta med låtskrivandet. Ett par dagar efter att hon fått komma hem igen öppnade Lisa ytterdörren i morgonrock, trött och sliten. Utanför väntade en budkille med en chokladleverans till butiken.

– Plötsligt satt killen i min soffa och spelade gitarr, fråga mig inte hur det gick till. Han ville höra mina låtar och uppmuntrade mig att ge ut en skiva. Jag som aldrig känt en enda musiker förut – inom loppet av några dagar hade jag träffat tre stycken och fått numret till en musikproducent. När något är meningen är det enkelt...

Trots frustrationen över att inte kunna sporta, resa med mera försöker Lisa tänka positivt. Hon har ett stort intresse för rättvisefrågor och var tillsammans med sina barn den som skickade in ett medborgarförslag till Kils kommun, vilket resulterade i att kommunen nu är en diplomerad Fairtrade city. Efter att ha vaknat på nätterna med en intensiv känsla, gått upp och startat datorn och skrivit ner det som ville komma på pränt, har hon dessutom fått ur sig ”ännu mer ångest och elände” och därmed börjat acceptera sjukdomen och sitt förflutna. Eländet uppblandat med glädje och längtan resulterade i den färska diktboken Bortom bakom.

– Jag trivdes med mitt gamla liv. Men jag lade inte märke till blommor eller dofter. Så även om sjukdomen egentligen är värre än någonsin har jag faktiskt aldrig varit så hel som nu.

Maria Hansen

Källa till webbadress: <http://www.vf.se/hela-livet/%E2%80%9Dnär-nagot-ar-meningen-ar-det-enkelt%E2%80%9D>